

سال دور از صحنه

رحمت امینی به زودی جامع‌ترین کتاب جشنواره تئاتر آوینیون را منتشر می‌کند

اهالی تئاتر سال سختی را پشت سر گذاشته‌اند و هنوز در انتظار روزهای پساکرونا هستند که شاید بتوانند نمایشی را با آرامش به صحنه ببرند مانند رحمت امینی که با راه‌خیز برداشته‌که «تئاتر کم‌دی» را به صحنه ببرد اما ترس از ابتلای خودش و گروهش به ویروس کرونا سبب شد قید اجرا را برند. این کارگردان تئاتر و مدیر گروه هنرهای نمایشی دانشکده هنرهای زیبا یک سال گذشته را با تدریس آنلاین گذرانده و درباره این تجربه با هنرانلاین گفت‌وگو کرده‌است.

امینی می‌گوید تدریس آنلاین بسیار وقت‌گیر است و به جز ساعت‌های رسمی تدریس هم در فضای مجازی حضور دارد و با دانشجویان جلسه پرسش و پاسخ برگزار می‌کند. او با بیان این‌که عادت‌ی نسبی به کلاس‌های آنلاین به وجود آمده، ادامه داد: کلاس آنلاین پدیده‌ای است که در حال عادی شدن است. یک مقطع زمانی فضای مجازی برای تدریس نقش تمک آموزشی را داشت اما اکنون خودش تبدیل به یک پدیده رایج شده. **من** فکر می‌کنم کسانی که الان دانشجوی هستند واقعا دارند، دانشجویی می‌کنند. قبلا برخی دانشجویها به دلیل حضور و غیاب سر کلاس حاضر می‌شدند ولی الان فقط کسانی که علاقه دارند کارشان را انجام دهند، توجه می‌کنند. در کلاس مجازی دانشجویها می‌توانند به کلاس توجه نکنند. فایده کلاس مجازی برای دانشجویانی که اهل این کار هستند زیاد است اما کسانی که علاقه ندارند ممکن است درس‌هایشان را پاس کنند ولی دانشی به دست نمی‌آورند.

امینی درباره سایر فعالیت پژوهشی خود عنوان کرد: من یک کتاب درباره جشنواره آوینیون آماده چاپ کرده‌ام. پس از آن که سال گذشته در دانشگاه آوینیون بودم، با همکاری بهروز سروعلی‌شاهی این کتاب را ترجمه و تألیف کردم. این کتاب که تا یکی دو هفته دیگر توسط نشر افراز منتشر می‌شود، اولین و جامع‌ترین کتاب درباره جشنواره آوینیون در ایران است.

این نویسنده افزود: در خصوص لکچر پرفورمنس که نام آن را «اجرا گفتار» گذاشته‌ایم نیز در حال فعالیت‌هایی هستیم چراکه این در جهان مقوله مهمی است و روی آن کار می‌کنند. **ما** اگر دقت کنیم نوعی از پدیده‌های شبیه آن را از دیرباز در ایران داشتیم.

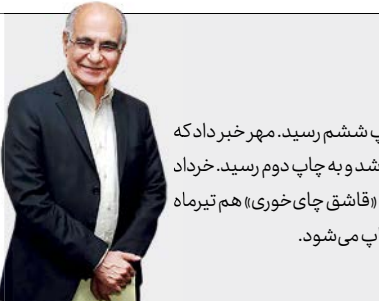
رحمت امینی که قرار بود سال گذشته نمایش تیاتر کم‌دی را در سالن مولوی اجرا کند،

در پایان درباره این اجرا گفت: آن نمایش، اثر پر پرسوناژی است. هر دفعه که خیز برداشتم به سمت آن بروم، ترسیدم، البته نه به خاطر خودم، بلکه به خاطر کسانی که در معرض این بیماری قرار می‌گرفتند چون به هر حال نمایش پر پرسوناژ است. فعلا منتظریم ببینیم اوضاع چطور می‌شود.

تونسی‌ها کتاب نمی‌خوانند!

۸۲ درصد مردم تونس حتی يك کتاب هم در طول سال مطالعه نکرده‌اند.
مهر این خبر را به نقل از رایژنی فرهنگی ایران در تونس منتشر کرده و توضیح داده که نظرسنجی مؤسسه «امرو د کونسالتینگ» نشان داده در مدت ۱۲ ماه گذشته، ۸۲ درصد از مردم تونس حتی يك کتاب هم مطالعه نکرده‌اند و به نظر می‌رسد تونسی‌ها ترجیح داده‌اند وقت‌شان را در شبکه‌های اجتماعی بگذرانند.

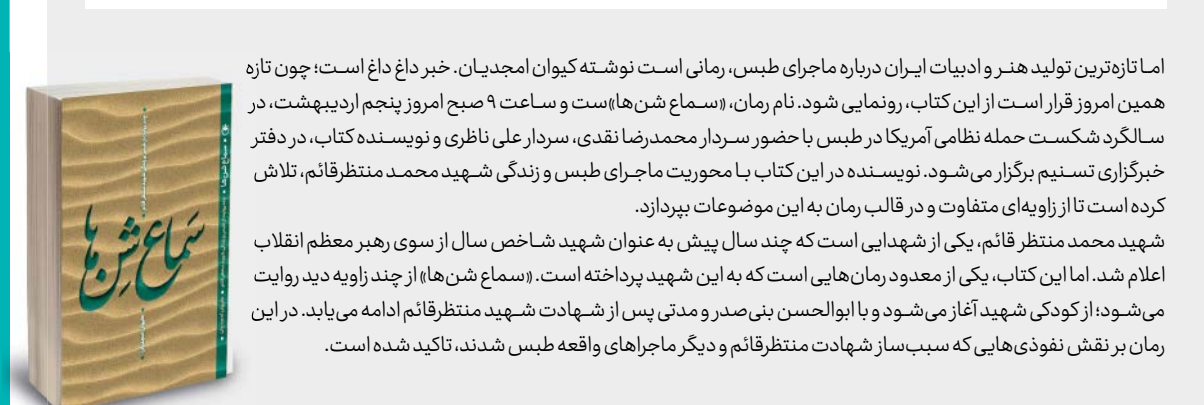

«قاشق چای خوری» به چاپ ششم رسید

کتاب «قاشق چای خوری» نوشته هوشنگ مرادی‌کرمانی توسط انتشارات معین به چاپ ششم رسید.
مهر خبر داد که چاپ اول این کتاب همزمان با سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران رونمایی شد و به چاپ دوم رسید.
خرداد و تیرماه همان سال هم چاپ‌های سوم و چهارم کتاب به بازار عرضه شدند.
چاپ پنجم «قاشق چای خوری» هم تیرماه ۹۸ منتشر شد.
مرادی‌کرمانی درباره‌اش گفته آخرین کتابی است که از این نویسنده چاپ می‌شود.

سماع شن‌ها در طبس

امروز از رمانی جدید درباره ماجرای طبس رونمایی می‌شود

اما تازه‌ترین تولید هنر و ادبیات ایران درباره ماجرای طبس، رمانی است نوشته کیوان امجدیان. خبر داغ داغ است؛ چون تازه همین امروز قرار است از این کتاب، رونمایی شود. نام رمان، «سماع شن‌ها»ست و ساعت ۹ صبح امروز پنجم اردیبهشت، در سالگرد شکست حمله نظامی آمریکا در طبس با حضور سردار محمدرضا نقدی، سردار علی ناظری و نویسنده کتاب، در دفتر خبرگزاری تسنیم برگزار می‌شود. نویسنده در این کتاب با محوریت ماجرای طبس و زندگی شهید محمد منتظر قائم، تلاش کرده است تا از زاویه‌ای متفاوت و در قالب رمان به این موضوعات بپردازد.

شهید محمد منتظر قائم، یکی از شهدایی است که چند سال پیش به عنوان شهید شاخص سال از سوی رهبر معظم انقلاب اعلام شد. اما این کتاب، یکی از معدود رمان‌هایی است که به این شهید پرداخته است. «سماع شن‌ها» از چند زاویه دید روایت می‌شود: از کودکی شهید آغاز می‌شود و با ابوالحسن بنی‌صدر و مدتی پس از شهادت شهید منتظر قائم ادامه می‌یابد. در این رمان بر نقش نفوذی‌هایی که سبب ساز شهادت منتظر قائم و دیگر ماجراهای واقعه طبس شدند، تأکید شده است.

مستند «صحرای یک»

۲۰۱۹

آنها و طبس

بابارا کاپل که تاکنون دو جایزه اسکار را یک‌بار در سال ۱۹۷۶ برای مستند «حومه هارلن» و بار دیگر در سال ۱۹۹۱ برای مستند «روای آمریکایی» برنده شده در آخرین اثر خود به «عملیات پنجه عقاب» یا همان ماجرای طوفان شن در صحرای طبس پرداخته است. «صحرای یک» را کاپل سال ۲۰۱۹ عرضه کرد تا نظر منتقدان آمریکایی را به خود جلب کند اما دو اثر اسکاری کاپل با آخرین ساخته او یک تفاوت اساسی هم دارد. این کارگردان در مستند «حومه هارلن» به اعتصاب کارگران معدن می‌پردازد و تلاش می‌کند لحنی منتقدانه نسبت به شرایط کاری آنان داشته باشد. در مستند اسکاری بعدی او، «روای آمریکایی» هم ذیل این عنوان طعنه‌آمیز، ماجرای اعتصاب اتحادیه کارگران صنایع بسته‌بندی گوشت روایت می‌شود که به کاهش دستمزد خود از ۱۰ دلار به هشت دلار اعتراض دارند و کاپل در این روایت به نقد وضعیت مایوس‌کننده آنان در قبال روای آمریکایی می‌پردازد. اما مستند «صحرای یک» را باید نمونه تغییر زاویه دید مولف از منتقد وضعیت کارگران در مناسبات اقتصادی داخلی آمریکا به مدافع امنیت ملی نسبت به سیاست خارجی آن دانست. کاپل که در سبک مستندسازی خود، همان سبک مشهور سینماوارپته یا سینمای مشاهده‌گر خیره شده این بار به سراغ گروگان‌ها، سیاستمداران و نظامیان درگیر در عملیات پنجه عقاب می‌رود تا از زبان آنان، دهشت و سختی عملیات بزرگی را روایت کند که به شکستی مهیب در آبروی سیاسی و نظامی آمریکا بدل شد. هرچند که در خلال جست‌وجوی مقصران این شکست در ادامه بازنمایی‌های کلیشه‌وار سینمای آمریکا از انقلاب اسلامی ایران، تلاش می‌کند تا بزرگ‌ترین مقصر را ایران نشان دهد.

فیلم «دلتافورس»

۱۹۸۶

این که با وجود همه ظرفیت‌های دراماتیک موجود در این ماجرا آن هم در سینمایی که پتانسیل ژانر اکشن را به سرعت در عملیات‌های نظامی کشور خود کشف و بازسازی می‌کند، هرگز هیچ اثری حتی در رده سینمای دسته دوم و سوم جریان اصلی ساخته نشد، مسأله‌ای قابل بررسی است خصوصاً که مناخیم گولن، کارگردان آمریکایی- اسرائیلی تبار، اولین- تنها و البته آخرین کارگردان در سینمای آمریکا بود که موفق شد در یک اثر داستانی به ماجرای شکست بزرگ آمریکا در عملیات پنجه عقاب در حد قلاب قصه خود اشاره کند. سال ۱۹۸۶ یعنی تنها شش سال پس از واقعه طبس، گروه دلتافورس بهانه فیلم چند قسمتی با همین نام شدند. گروه ویژه نظامی که در واقعیت هم مسؤول جلو بردن عملیات در خاک ایران بودند و البته به غیر از آن، پیش و پس از پنجه عقاب ماجراهای دیگری را هم در کشورهای مختلف آفریدند. در فیلم «دلتافورس» هم قرار است داستان خیالی یکی از عملیات‌های این گروه برای نجات مسافران آمریکایی در یک هواپیماربابی توسط لبنانی‌ها روایت شود اما سازندگان فیلم ترجیح می‌دهند داستان خود را از زمینگیر شدن دلتافورس در صحرای طبس قلاب ببندازند. در این ورودی، سقوط مرگبار یک هلی‌کوپتر نشان داده می‌شود که در آن کاپیتان اسکات، فرمانده عملیات تلاش می‌کند افسران رزمی خود را خلاف دستور مستقیم سیاستمداران بالادستی، نجات دهد و به آمریکا بازگرداند. او این وظیفه را با موفقیت به پایان می‌رساند و سپس فیلم به پنج سال بعد در بوئینگ ۷۰۷ آمریکایی منتقل می‌شود که گروه لبنانی به نام «حزب...» از هواداران امام خمینی و انقلاب ایران در حال ربودن آن هستند.

قطعه موسیقی «آه سوپرمن!»

۱۹۸۱

لوری اندرسون، موزیسین آمریکایی با فاصله تنها یک سال دست به کار شد تا غم ترجم‌برانگیز واقعه طبس برای آمریکایی‌ها را در ترانه خود با یک اثر موسیقایی به ثبت برساند. او قطعه «آه سوپرمن» از آلبوم «علم بزرگ» را تحت تأثیر یک اپرای فرانسوی به نام «آه‌پادشاه، آه قاضی، آه پدر» ساخت اما این قطعه را در ژانرهای نزدیک به موسیقی الکترونیک، موج نو و پاپ تجربی خواهید شنید چراکه اندرسون یک موزیسین آوانگارد و هنرمند پرفورمنس شناخته می‌شود. این قطعه در همان سال انتشار خصوصاً در انگلستان مورد

استقبال قرار گرفت و مشهور شد و در ترانه آن اشاره‌هایی غیرصریح به ماجرای عملیات شکست‌خورده پنجه عقاب می‌شد. اندرسون در بخشی از این قطعه با لحن روی شروع به اجرای تماس ناکام به یک شماره تلفن می‌کند. سپس نهایتاً همین راوی در جواب می‌پرسد «چه کسی پشت خط است؟» و باز پاسخ می‌دهد که «دستی که گرفته است» و هشدار می‌دهد «هواپیماهای آمریکایی دارند می‌آیند». اما بند تکرارنشونده این قطعه نیز اشاراتی معنایی دارد: «وقتی عشق می‌رود/ باز همیشه عدالت هست/ و وقتی عدالت می‌رود/ باز همیشه زور هست/ و وقتی زور می‌رود/ باز همیشه مامان هست». اما همه ارتباط این قطعه با واقعه طبس در اشارات ضمنی ترانه آن خلاصه نمی‌شود. اندرسون در سال ۲۰۰۲ در مصاحبه با یک نشریه استرالیایی تصریح می‌کند که این قطعه را در فضای حمله هواپیماهای آمریکایی به طبس و در ارتباط با بحران «ایران-کنترا» ساخته است. او اما بعدتر در یک برنامه دیگر در شیکاگو صراحتاً اعلام کرد که این قطعه را برای هلی‌کوپترهای سقوط کرده در عملیات نجات گروگان‌های آمریکایی در صحرایی بیرون از تهران ساخته است؛ «اتفاقی دلخراش که در آن تکنولوژی نظامی ایالات متحده از اساس دولت را نامید کرد». درواقع اندرسون توضیح می‌دهد که برای ساخت این قطعه، چرا و چطور تحت تأثیر سقوط هواپیماهای آمریکایی در صحرای طبس و شکست یک عملیات بزرگ با وجود تمام تمهیدات و قدرت نظامی آمریکا قرار گرفته است.

سینما [نمای متوسط]

عجله‌ای برای اکران «خط فرضی» نیست!

کارگردان فیلم سینمایی «خط فرضی» تأکید کرد در حال حاضر برنامه‌ای برای اکران عمومی این فیلم سینمایی ندارد.

فروش صمدی، کارگردان فیلم‌های کوتاه و سینمایی درباره فیلم سینمایی خط فرضی به مهر گفت: این فیلم تا امروز در ۱۵ جشنواره خارجی حضور داشته است و همچنان این روند را ادامه می‌دهد. من نیز مانند بسیاری از سینماگران دوست دارم فیلم خود را با مردم در سینماها ببینم اما به دلیل شرایط موجود فعلا دست نگه داشته‌ایم. او ادامه داد: درواقع برای اکران در حال حاضر هیچ برنامه‌ای نداریم. اکران آنلاین نیز فعلا امکان‌پذیر

ن موسیقایی مرتبط با سستم که اگر هم چیزی خواهد بود؛ خواننده‌ای ها به موضوعات و وقایع ت. همین‌طور هم بود. وفان» که خودش هم شعری از علی فردوسی شکست سپاه ابرهه در ریده جشنواره موسیقی با تیر، نشد تیغ، نشد برسد آمده‌ام جنگ / گر آن دست کنم کوته، آن و آزاد/ بیگانه پرستیدن خانه شود لانه روپاه/ نیز رنگ / گر دشمن این بکند تیز، نشانم بدهد بم بدوزد / تاوان بدهد

خواهد شد. ۱۲ سال پیش، رمانی از حمید نوایی‌لواسانی در انتشارات شاهده به چاپ رسید. نگارنده، «هجوم» را با نگاهی به زندگی شهید محمد منتظر قائم نوشته است و در آغاز این کتاب بخشی از آیات مبارکه سوره فیل را با این مضمون آورده است: «آیا ندیدی که خدای تو با اصحاب فیل چه کرد؟ آیا مکر و تدبیری که برای خرابی کعبه داشته‌اند تباه نکرد؟ و برای هلاک آنها مرغان ابابیل را فرستاد. تا آن سپاه را با سنگ‌های گل پخته، سنگ‌باران کردند و تن‌شان را چون علفی زیر دندان حیوان خرد گردانید».

نمایش رادیویی

طبس

نویسنده: علی عباسی

سال تولید: ۱۳۹۱

اگر بگویم تئاتر ایران در بازنمایی وقایع طبس تقریباً هیچ‌کاری نکرده، پریزیرا نگفته‌ایم. در برخی نمایش‌ها به صورت گذرا اشاراتی شده است، اما هیچ نمایشی مشخصاً درباره آن روز روی صحنه نرفته است. اگر جست‌وجو کنید تنها به یک نمایش رادیویی می‌رسید که در مرکز هنرهای نمایشی رادیو تولید شده است. این نمایش به نویسندگی علی عباسی و سردبیری مهدی شرفی درباره ماجرای طبس و حمله پنهان نیروهای آمریکایی و گرفتار شدن آنها در طوفان شن و در نهایت شکست آنان است. «طبس» با هنرمندی علی اصغر دریایی، نگین خواجه‌نصیر، هرمز سیرتی، محمدحسین مجدزاده، احمد ایرانی‌خواه، ماندانا محسنی، محسن بهرامی، عباس توفیقی، حمیدرضا هدایتی، اکبر ملایی، سلمان خطی، محمد یگانه، مجید سهرابی، مجتبی طباطبایی، فریدون محرابی و کرامت رودساز تولید شده است.

م

م نوشته نشده و اگر

کلی می‌شد. منتها

ده در این باره. جز رمان

که همین امروز و در

طبس از آن رونمایی

ن قسمت تازه به سمت بیان

بد باستان برود. این در حالی است

ت جدید تور در دست نیست

نویسنده فیلم‌نامه آن در

کرده است. این فیلمساز

کرو در فیلم بقدر است،

ایعات حکایت از آن می‌کند

ان، حضور کوتاه مدت روی

تندر، حضور

سینما در

عز مت

ساک

در این